

Analysis of the investment's opportunity in the frame of the decisional process

*Analiza oportunității investiției în cadrul
procesului decizional*

Reader Carmen JURLEA, Ph.D.
The Bucharest Academy of Economic Studies, Romania
e-mail: turleacarmen@yahoo.com

Abstract

In a dynamic competitive economy the investment option supposes the selection of the investment projects upon different criteria. The investments' typology directly determines the investment decision and, implicitly, these option criteria.

Keywords: *investments, criteria, decision, productivity, efficiency*

Rezumat

Într-o economie concurențială dinamică opțiunea pentru investiții presupune selecția proiectelor de investiții în funcție de anumite criterii. Tipologia investițiilor determină în mod direct decizia pentru investiții și implicit aceste criterii de opțiune.

Cuvinte-cheie: *investiții, criterii, decizie, rentabilitate, eficiență*

JEL Classification: M21

Procesul de elaborare a strategiei unei societăți implică și alegerea tipului de investiții pe care aceasta le va efectua în viitor. Astfel, se pot realiza:

- *investiții ofensive* care urmăresc implementarea de tehnologii de vârf sau realizarea de produse noi;
- *investiții strategice* care presupun extinderea în zone geografice noi sau în medii tehnologice complet restructurate;
- *investiții defensive*, în vederea menținerii poziției pe piață în raport cu ceilalți concurenți;
- *investiții de înlocuire* a echipamentelor vechi, necesare pentru a menține cele mai reduse niveluri ale costurilor.

Indiferent de tipul investiției realizate, fiecare entitate trebuie să realizeze o comparație între performanțele așteptate și cele mai bune rezultate ale altor concurenți din

punct de vedere al nivelurilor de profitabilitate, marjelor de profit și ratelor de creștere.

Scopul acestei comparații îl reprezintă obținerea unei aprecieri în termeni calitativi și cantitativi ai investiției.

La baza adoptării deciziei de investiții există mai multe criterii de opțiune, respectiv:

- criteriul costului;
- criteriul ratei medii a rentabilității;
- criteriul duratei de recuperare a capitalului investit.

1. *Criteriul costului* – se aplică în cazul deciziilor de investiții care vizează înlocuirea capitalurilor fixe uzate, înlocuire care conduce sau nu la creșterea capacității de producție.

În cadrul acestui criteriu apar două situații:

- a) investiția de înlocuire cu echipament identic, care ne conduce la creșterea capacității de producție, se realizează doar atunci când firma va realiza economii la costurile de producție și un spor al randamentului activelor imobilizate;
- b) investiția de înlocuire cu echipament cu parametri funcționali superiori, care conduce la creșterea capacității de producție. În această situație, criteriul costului presupune determinarea costului unitar al produsului obținut după înlocuire și compararea lui cu cel realizat anterior acestuia.

2. *Criteriul ratei medii de rentabilitate* – presupune adoptarea deciziei de investiții numai dacă rata medie a rentabilității proiectului de investiții este superior unei anumite rate a rentabilității fixată dinainte, fie ratei medii a rentabilității aferentă altor variante ale proiectului.

3. *Criteriul duratei de recuperare a capitalului investit* – este un criteriu des utilizat în adoptarea deciziei de investiții, urmărind numărul de ani necesar recuperării integrale a capitalului investit inițial din veniturile nete realizate.

La baza adoptării deciziei de investiții se urmărește o comparație în termeni calitativi, dar și cantitativi.

Fiecare proiect de investiții se evaluează mai întâi pe baza elementelor comparabile care pot fi cuantificate rapid.

Motivul selecției este acela că se dorește analizarea calitativă de către manageri doar a proiectelor care sunt acceptabile din punct de vedere financiar.

Indiferent de rezultatele evaluării procesului de investiții, nu trebuie uitat faptul că acestea sunt doar estimări a ceea ce se așteaptă să se întâmple în viitor. Evenimentele viitoare vor influența rezultatele investițiilor, astfel încât adoptarea deciziilor prezintă o mare importanță. Riscul adoptării unor decizii greșite poate conduce la aplicarea unor strategii care se vor dovedi în final neeficiente și la respingerea unor strategii care, dacă ar fi fost aplicate ar fi avut succes.

Adoptarea unei decizii de investiții strategice se bazează pe estimarea următoarelor elemente:

- vânzările sau veniturile așteptate din investiția respectivă;
- costurile generate de investiție;

- cheltuielile de capital necesare pentru obținerea produselor sau prestarea serviciilor, corespunzătoare unui anumit volum de vânzări.

Pentru a obține aceste informații, poate fi necesar un volum de muncă considerabil.

În plus, veniturile și costurile trebuie să fie estimate pentru tot ciclul de viață al investiției. Deci, estimările cererii și ale costurilor implicate trebuie să se realizeze pentru mai mulți ani, ori timpul necesar pentru elaborarea de bugete de acest tip se poate prelungi.

Concluzia este aceea că obținerea datelor unei analize adecvate pentru luarea unei decizii de investiții este un proces foarte important și de durată.

În vederea realizării acestui proces, sunt necesare informații prezentate în Figura 1.

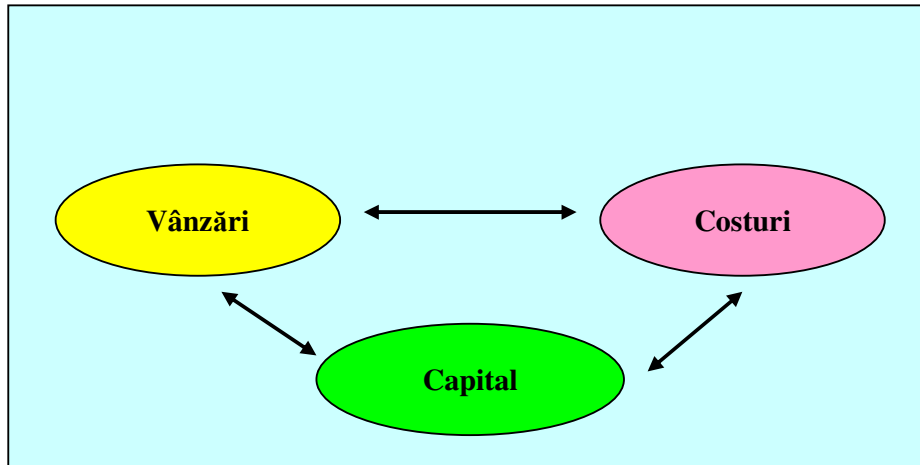

Figura 1. Informații necesare deciziei de investiții

Importanța acestor informații în luarea deciziei de investiții depinde de tipologia investiției realizate. Astfel:

- dacă proiectul de investiții este orientat către satisfacerea lansarea un produs pentru a satisface o anumită cerință a clienților – există posibilitatea ca produsul să fie obținut la un cost care să permită stabilirea prețului în concordanță cu așteptările clienților. În acest caz, estimările costului produsului vor fi cele mai importante;
- în cazul în care investiția rezultă ca urmare a activității de cercetare și dezvoltare, dar nu există o cerere clară pentru produsul care urmează să fie oferit, factorul cel mai important va fi aproape sigur previzionarea nivelului vânzărilor pentru acel produs. Studiul de piață și estimările vânzărilor vor încerca să aproximeze volumul vânzărilor sau al încasărilor rezultate în urma realizării investiției respective;
- dimensiunea absolută a investiției de capital poate fi factorul predominant pentru evoluția produsului sau al serviciului. Aceasta nu înseamnă că cererea nu este importantă, însă costurile inițiale foarte mari ale investiției respective

sunt primordiale pentru adoptarea anumitor decizii de investiții. Principalul criteriu în această analiză îl reprezintă estimarea costurilor de dezvoltare.

În concluzie, opțiunea pentru investiții presupune selectarea proiectelor de investiții în funcție de rentabilitatea lor, comparând costul acestora cu suma veniturilor nete realizate din exploatarea lor.

În acest sens, pentru adoptarea eficientă a deciziei de investiții se vor folosi atât criteriile de opțiune fără actualizare (numite și criterii simple de opțiune) dar și criteriile de opțiune pe baza metodei analizei dinamice, adică a calculelor actualizate.

Bibliografie

- Becour J.C. (1991). *Audit operationnel*, Editura Economica, Paris
- Kaouther Jauaber Snoussi Marie-Josèphe Rigobert (2007). *Finance d'entreprise*, Editura Dunod, Paris
- Rolland Gillet, Jacques Chrissos (2008). *Décision d'investissement*. 2e édition, Editura Dareios
- Vasilescu, I., Românu, I., and Cicea, C. (2000). *Investiții*. București, Editura Economică